

41. møde.

Torsdag den 22. januar kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler ministeren for Grønland, at han ønsker her i tinget mundtligt at fremsætte:

Forslag til lov om opførelse af fiskeindustrianlæg m. v. og om bygning af havne i Grønland.

Udvalget angående forslag til toldlov og forslag til lov om ændringer i forbrugsafgiftslove har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Uden for dagsordenen har den højtærede minister for Grønland ordet for at fremsætte det i dag anmeldte lovforslag.

Ministeren for Grønland (Lindberg): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om opførelse af fiskeindustrianlæg m. v. og om bygning af havne i Grønland.*

Siden den store Grønlandskommission i 1950 afgav sin betænkning, er der bevilget betydelige beløb til udbygning af det grønlandske samfund i overensstemmelse med de retningslinjer, som kommissionen angav.

De mest iøjnefaldende og de i første række væsentlige problemer lå på det sundhedsmæssige, det sociale og det oplysningsmæssige område, og en overvejende del af pengene er derfor i de forløbne år blevet anvendt til sygehuse, til boliger og til skoler, idet der dog samtidig er foretaget en udbygning af den tekniske hjælpetjeneste ved bygning af f. eks. el-værker, veje og vandforsyningsanlæg.

På den kgl. grønlandske handels område er der i overensstemmelse med hovedprincippet for de samlede bestræbelser i første række sat ind på en modernisering

af forsyningstjenesten, således at man i nogen grad har måttet vente med udbygningen af de produktive erhverv.

Dette hænger også sammen med, at man først nu har fået den befolkningsmæssige baggrund herfor. Det traditionelle grønlandske erhverv, sælfangsten, krævede en spredt boende befolkning. Det kan konstateres, at man nu er inde i en udvikling, hvor befolkningen i vidt omfang forlader de små bopladser og flytter til byerne og de større udsteder. En sådan udvikling er ønskelig og er på forskellig måde blevet støttet af det offentlige. Samtidig vokser den grønlandske befolkning meget kraftigt — fødselsoverskuddet er mellem 2 og 3 gange så stort som hernede — og man vil om få år møde de store årganges problemer i de produktive aldersklasser i Grønland.

Det er derfor nu tvingende nødvendigt, at der skabes muligheder for en udvikling af det produktive erhvervsliv koncentreret fortrinsvis i de grønlandske byer. Muligheden herfor ligger i dag først og fremmest i fiskeriet.

Det er en betingelse for fiskerierhvervets udvikling, at der i land opføres moderne fiskeindustrianlæg. Man foreslår derfor i lovforslagets § 1 i første række opførelse af fiskeforædlingsanlæg i Jakobshavn, Christianshåb, Godthåb og Frederikshåb, hvor fiskehermetik og frosne fiskeprodukter kan fremstilles.

Lovforslaget støtter sig på erfaringer fra fiskeribiologiske undersøgelser, fra praktisk erhvervsfiskeri og fra anlæg, som man i Christianshåb og Sukkertoppen har indrettet i ældre bygninger.

I disse 2 byer har man igennem nogle år gennemført en moderne produktion af rejekonserves og af frossen filet af torsk og havkat baseret på befolkningens eget fiskeri, og resultaterne herfra har vist, at den økonomiske baggrund er til stede, og at befolkningen har haft lyst og evne til at udnytte mulighederne i dette erhverv.

Den produktion, der foregår i de små og primitive salterier, som drives på basis af